

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних
відносин та європейської інтеграції

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ПАНЧЕНКО Олександра Володимирівна

УДК: 338.49: 339.9

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

МІЖНАРОДНЕ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В
МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Подається на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело

ПАНЧЕНКО О.В.

(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи

ОПАЛОВ Олександр Анатолійович
кандидат економічних наук, доцент

Житомир – 2024

АНОТАЦІЯ

Панченко О.В. Міжнародне науково-технологічне співробітництво в медичній сфері. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». – Поліський національний університет. Міністерства освіти і науки України, 2024.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері. Проаналізовано тенденції формування міжнародного науково-технологічного співробітництва. Розроблено рекомендації щодо удосконалення міжнародного науково-технологічного співробітництва, що можуть бути корисними для медичних закладів країни.

Ключові слова: науково-технологічне співробітництво, структурні підрозділи лікарні, веб-платформа.

SUMMARY

Panchenko O.V. International scientific and technological cooperation in the medical field. - Manuscript.

Qualification work for obtaining the Bachelor's degree in specialty 292 "International Economic Relations". – Polissia National University. Ministry of Education and Science of Ukraine, 2024.

In the qualification work, the theoretical foundations of the formation of international scientific and technological cooperation in the medical field were investigated. The trends in the formation of international scientific and technological cooperation are analyzed. Recommendations for improving international scientific and technological cooperation, which can be useful for medical institutions of the country, have been developed.

Key words: scientific and technological cooperation, structural divisions of the hospital, web platform.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ.....	7
РОЗДІЛ 2. ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО- ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ	11
2.1. Аналіз передумов формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері.....	11
2.2. Аналіз поточного стану міжнародного науково-технологічного співробітництва КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР.....	17
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО- ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ	24
3.1. Організаційні зміни для розвитку міжнародного медичного співробітництва	24
3.2. Веб-платформа лікарні: основа для міжнародної науково-технологічної співпраці	27
ВИСНОВКИ.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	34
ДОДАТКИ.....	37

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах швидкого розвитку технологій в глобальному світі, особлива увага приділяється інноваційному розвитку країн, їх участі в міжнародному поділі праці та інших аспектах науково-технологічного співробітництва. Більше того, рівень розвитку країн та їх міжнародний авторитет, безпосередньо залежить від вдосконалення та розробки нових технологій, залучення світового досвіду та поширення власних досягнень в різних галузях економіки та виробництва. Господарюючі суб'єкти різних держав налагоджують співпрацю з метою підвищення якості досліджень та покращення результативності і ефективності діяльності. Відтак, розвиток міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері є надзвичайно актуальним та таким, що потребує вивчення.

Питання міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері досліджували вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: Боринця С., Блекені М., Жукова Є., Верм С., Мачлінські П., Менсфілд Е., Рогача О., та інші. При цьому, пошук шляхів стимулювання та розвитку міжнародного співробітництва для вітчизняних закладів охорони здоров'я залишається актуальним.

Мета та завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження та аналіз теоретичних основ формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення його розвитку. Відповідно до зазначеної мети кваліфікаційної роботи поставлено й такі завдання:

- 1) дослідити теоретичні основи формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері;
- 2) проаналізувати передумови формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері;
- 3) проаналізувати поточний стан міжнародного науково-технологічного співробітництва КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР;

4) запропонувати організаційні зміни для розвитку міжнародного медичного співробітництва;

5) розробити рекомендації щодо створення веб-платформи лікарні.

Об'єкт і предмет дослідження. *Об'єктом дослідження є міжнародне науково-технологічне співробітництво в медичній сфері.*

Предметом дослідження є процес формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовувались сучасні загальнонаукові й спеціальні методи дослідження, зокрема, використано деякі прийоми абстрактно-логічного методу. У процесі вивчення досвіду КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР у формуванні міжнародного співробітництва використано метод порівняння. Методи аналізу та синтезу використано у процесі передумов формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері. Статистично-економічний метод дозволив дослідити та проаналізувати роботи лікарні. Табличний та графічний прийоми використано для наочного відображення отриманих результатів.

Інформаційну базу дослідження складають нормативно-правові та законодавчі акти України, офіційні матеріали Міністерства охорони здоров'я України, UNESCO, NICE та ін., наукові праці з досліджуваної проблеми, матеріали всесвітньої глобальної комп'ютерної мережі Internet.

Особистий внесок здобувача. Викладені в роботі результати досліджень щодо вивчення теоретичні основ, визначення передумов та розробки практичних рекомендацій щодо формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері належать особисто авторіві.

Апробація результатів дослідження. Результати наукових досліджень апробовано на науково-практичних конференціях:

1. Панченко О. В. Теоретичні основи формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері «*Студентські наукові читання – 2023*»: зб. наукових праць науково-практичної конференції

Поліського національного університету. Житомир: Поліський національний університет, 2023. С. 301-302.

2. Опалов О. А., Панченко О. В. Глобалізація досліджень як один трендів міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері *Наукові читання – 2024*: зб. наукових праць працівників, докторантів, аспірантів та молодих вчених ННІ менеджменту, бізнесу і права Поліського національного університету. Житомир: Поліський національний університет, 2024. С. 56-58.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із анотації, вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 38 сторінок, у т. ч. обсяг основного тексту – 35 сторінок. Дисертація містить 5 таблиць, 7 рисунків. Список використаних джерел складається із 24 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

Міжнародне науково-технологічне співробітництво, яке є однією з форм міжнародних економічних відносин, представляє собою систему економічних зав'язків у сферах науки, технологій, виробництва, послуг та торгівлі, що сприяє підвищенню якості життя через спільну роботу над удосконаленням технологій та їх впровадженням. Дана форма співробітництва почала активно формуватися та досліджуватись в 1970-80-х роках, коли ЮНЕСКО розробила концепцію науково-технічної діяльності, яка включає три компоненти: науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи; науково-технічна освіта та підготовка, яка вимірює інвестиції в людський капітал у сфері науки і техніки; та науково-технічні послуги. На рис.1.1 наведено зв'язок між переліченими компонентами.

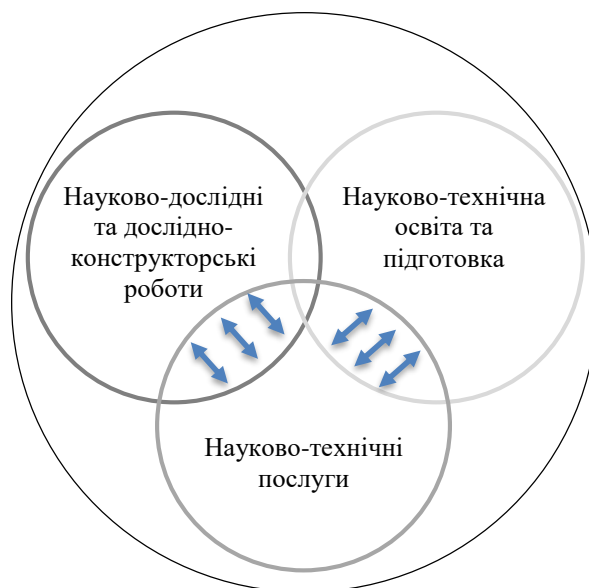

Рис. 1.1. Концепція науково-технічної діяльності

Джерело: адаптовано [24]

Метою науково-технологічної співпраці між різними країнами або організаціями є досягнення певних результатів, від яких виграють усі зацікавлені

сторони. Для ефективної співпраці відбувається об'єднання ресурсів і потенціалу всіх учасників, включаючи матеріальні, фінансові ресурси, роботу науково-дослідних кадрів, а також результати попередніх розробок кожної сторони. Основні теоретичні аспекти науково-технологічного співробітництва наведено на рис. 1.2. Завдяки цій формі міжнародних зав'язків досягається економія ресурсів та зниження ризиків у разі невдач [12].

Відповідно до ЗУ “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій” термін “технології” варто тлумачити як “результат науково-технічної діяльності, сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, строк, порядок та послідовність виконання операцій, процесу виробництва та/або реалізації і зберігання продукції, надання послуг” [9]. Процес міжнародного обміну технологіями включає: вибір та купівлю технологій; адаптацію та впровадження технологій та технічних рішень; розвиток локальних можливостей для вдосконалення технологій з урахуванням потреб національної економіки [5].

Вважаємо, що доцільно виокремити низку тенденцій у розвитку науково-технологічного співробітництва між країнами, що є визначальними для формування такої взаємодії у медичній сфері:

1) співпраця стає дедалі глобальнішою, залучаючи все більше країн до процесу обміну новими знаннями і технологіями;

2) прискорення темпів науково-технологічного обміну та поширення інновацій;

3) поява нових центрів розробки знань на міжнародному рівні, таких як Китай, Південна Корея, Тайвань, Сінгапур, нарівні зі визнаними лідерами, а саме США, Японія, країни ЄС та іншими;

4) перехід від інтенсивного інвестування в національні наукові дослідження до ринково-орієнтованої стратегії, яка фокусується на попиті на технології [4].

Рис. 1.2. Сутність міжнародного науково-технологічного співробітництва

Джерело: адаптовано [5, 6].

Варто зазначити, що держава відіграє ключову роль в організації міжнародного науково-технічного співробітництва. Важливим завданням є визначення пріоритетів розвитку та участь у міжнародних проєктах, що сприятимуть підвищенню ефективності та потенціалу країни на світовому ринку. Це можна реалізувати через розробку відповідної законодавчої бази та застосування економічних стимулів і преференцій у високотехнологічних та пріоритетних галузях. Також важливо підтримувати дослідження, спрямовані на розвиток людини, включаючи забезпечення принципу навчання протягом життя [12].

Щодо міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері, то слід зазначити, що воно базується на ряді теоретичних засад, які визначають принципи, механізми та напрями цього виду діяльності. Основною теоретичною основою є інтеграція наукових досліджень та технологічних розробок, що дозволяє поєднувати наукове знання з практичними інноваціями для покращення медичного обслуговування. Однією з ключових засад є міждисциплінарний підхід, який включає співпрацю між різними галузями науки та техніки. Це дає можливість створювати комплексні рішення для складних медичних проблем. Наприклад, інтеграція біоінженерії, інформаційних технологій та клінічних досліджень сприяє розробці нових методів лікування та діагностики. Другою важливою засадою є міжнародний характер співробітництва. Глобальна взаємодія між науковими установами, медичними центрами та технологічними компаніями забезпечує обмін знаннями, досвідом та ресурсами. Це дозволяє швидше впроваджувати нові технології у практику, а також стандартизувати підходи до лікування різних захворювань на міжнародному рівні. Третьою теоретичною засадою є економічна вигода від науково-технологічного співробітництва. Інвестиції в наукові дослідження та розробки технологій у медичній сфері можуть призводити до значних економічних результатів, таких як зниження витрат на лікування, підвищення продуктивності праці медичних працівників та покращення якості медичних послуг [15].

Таким чином, міжнародне науково-технологічне співробітництво в медичній сфері є багатогранним процесом, що спирається на інтеграцію міждисциплінарних знань, міжнародну співпрацю, економічну доцільність та нормативно-правове забезпечення. Ці теоретичні засади є ключовими для розвитку та впровадження інновацій у медичну практику, що сприяє покращенню здоров'я населення та підвищенню ефективності медичних систем.

РОЗДІЛ 2

ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

2.1. Аналіз передумов формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері

Сучасні тенденції міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері включають: глобалізацію досліджень і спільні клінічні випробування; управління медичною інформацією; інноваційні моделі фінансування; використання штучного інтелекту (ШІ); етичні стандарти і регулювання; розвиток медичного туризму; навчання і обмін досвідом та управління медичною інформацією [15, 20, 21]. Ці тенденції відображають сучасний підхід до міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері, спрямований на підвищення ефективності медичних досліджень і покращення якості медичних послуг на глобальному рівні. Розглянемо деякі із зазначених трендів детальніше.

Глобалізація досліджень і спільні клінічні випробування. Співпраця між країнами в галузі медичних досліджень стає все більш глобальною. Як свідчать дані звіту Об'єднаного дослідницького центру (JRC) служби науки та знань Європейської комісії, компанії, що базуються в ЄС, інвестували 192,8 мільярда євро в дослідження та розробки, що на 8,9% більше, ніж у 2020 році. Як і в попередні роки, найбільше зростання витрат на дослідження та розробки у сфері медицини показали компанії зі штаб-квартирами в США та Китаї (16,5% і 24,9% відповідно). Японські компанії також збільшили НДДКР, але скромніше, ніж їхні конкуренти (6,6%). При цьому, інвестиції в НДДКР дедалі більше зосереджуються в чотирьох основних секторах, на які припадає 77,8% від загального обсягу НДДКР у 2021 році порівняно з 73% у 2012 році. Ці сектори

включають виробників ІКТ (22,6%), галузі охорони здоров'я (21,5%), ІКТ послуг (19,8%) та автомобільну промисловість (13,9%).

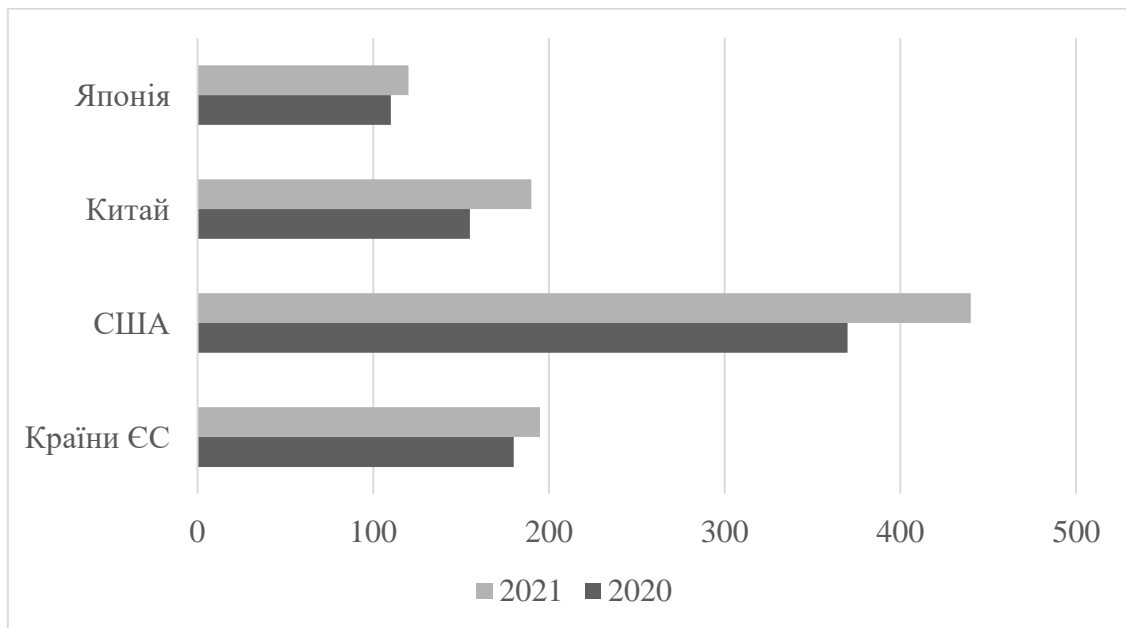

Рис. 2.1. Інвестиції в дослідження та розробки та темпи зростання за регіонами/країнами, 2020-2021 рр., млрд €

Джерело: побудовано автором на основі [22].

Загальний тренд на збільшення витрат на науково-дослідні розробки в медичній сфері демонструють дані рис. 2.2. На графіку наведено обсяги витрати в сфері охорони здоров'я, охоплюючи компанії, що займаються фармацевтикою, біотехнологіями та медичними приладами. Дослідники стверджують, що складність досліджень зростає швидше, ніж продуктивність науково-дослідних організацій, тому їм потрібно інвестувати більше коштів у навчання та підготовку дослідників, щоб досягти потрібних результатів. Цю динаміку підтверджує той факт, що збільшення інвестицій у дослідження та розробки в останні десятиліття не супроводжується подібним збільшенням кількості патентів [17].

Відтак, в глобальному світі існує чіткий тренд на збільшення обсягів фінансування досліджень у медичній сфері. Більше того, компанії та країни зацікавлені у залученні різноманітних науково-дослідних інститутів,

університетів та медичних закладів з усього світу до спільних досліджень та наукових розробок. Це сприяє обміну знаннями та досвідом, що дозволяє швидше досягати наукових проривів. Крім того, зростає кількість міжнародних клінічних досліджень, у яких беруть участь пацієнти з різних країн. Це дозволяє отримувати більш репрезентативні дані про ефективність та безпеку нових ліків і медичних технологій.

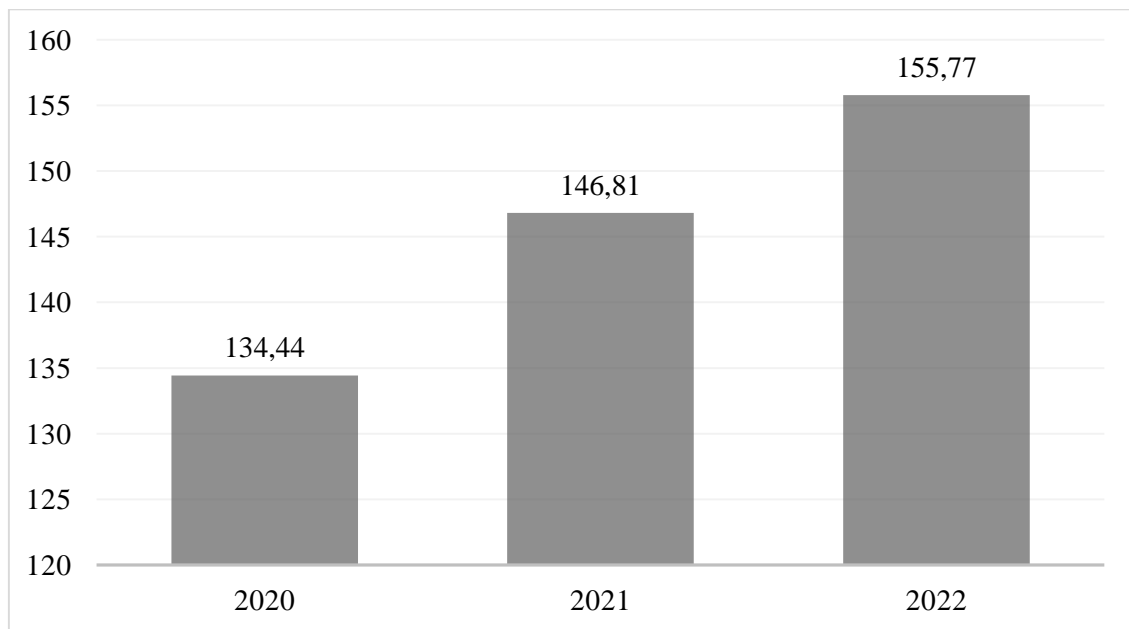

Рис. 2.2. Загальні витрати на дослідження та розробки 100 провідних компаній у сфері охорони здоров'я, млрд \$

Джерело: побудовано автором на основі [17, 18].

Інноваційні моделі фінансування. Застосування нових моделей фінансування медичних досліджень, таких як публічно-приватне партнерство та міжнародні гранти, сприяє залученню додаткових ресурсів для розробки інноваційних технологій та лікувальних методик. Таким, що потребує окремого дослідження, є досвід України у розвитку міжнародної співпраці у сфері медицини. Технічна та технологічна допомога країні, в залежності від кількості країн, що беруть участь у проекті, поділяється на двосторонні та багатобічні проекти. Перші передбачають угоди між двома країнами (донором та

одержувачем допомоги), а другі - здійснюються декількома країнами, в підтримці країни-одержувача допомоги [6].

Таблиця 2.1

Міжнародна технічна допомога, залучена у рамках роботи секторальної робочої групи «Охорона здоров'я» (СРГ), проєкти активні у 2022 р.

Партнер з розвитку	Бюджет (валюта)	Цілі та зміст проєкту
Європейський Союз (Німеччина, Фінляндія)	3 999 000 євро	Підтримка модернізації та розвитку стійкої системи громадського здоров'я, здатної забезпечити дотримання стандартів запобігання захворюванням та контролю захворювань, що відповідають нормам, вимогам та практикам ЄС
Європейський Союз	268 696,00 євро	Покращення якості освіти шляхом впровадження методів подальшого підвищення безпеки та якості обслуговування пацієнтів
Швейцарія	Сумарний обсяг фінансування 14789420 швейцарських франків	Покращення якості охорони здоров'я в Україні шляхом вдосконалення медичної освіти для представників первинної ланки медичної допомоги та зміцнення системи охорони психічного здоров'я задля покращення якості послуг та життя для людей із проблемами психічного здоров'я в Україні
Норвегія	36 704 000 норвезьких крон	Покращення стану психічного та фізичного здоров'я та покращення систем контролю за (програми) інфекційними захворюваннями й доступу до медичних даних в Україні
США	Сумарний обсяг фінансування 187111059 доларів США	Низка проєктів, зокрема надання адресної технічної допомоги у сфері замісної підтримуючої терапії (ЗПТ) в Україні; Досягнення стійкого контролю над епідемією ВІЛ-інфекції/СНІДу; посилення фармацевтичної системи України; підтримка прозорості, підзвітної та ефективної системи охорони здоров'я, яка здатна задовольняти потреби населення України в охороні здоров'я та інші проєкти
ОБСЄ	Сумарний обсяг фінансування 532325 євро	Покращення біологічної безпеки, захисту біоетики в Україні шляхом навчання фахівців медико-біологічних наук, забезпечення сталості національної системи навчання та посилення системи біологічної безпеки та біологічного захисту України
ООН	300 000,00 доларів США	Зміцнення потенціалу Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ інфекції/СНІДу в здійсненні Координаційного механізму країни відповідно вимог та рекомендацій Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією

Джерело: побудовано автором на основі даних [11].

Досвід діяльності секторальної робочої групи "Охорона здоров'я" (СРГ) Міністерства охорони здоров'я України засвідчує ефективність створення подібних структур для забезпечення регулярного діалогу з партнерами з розвитку та проведення реформ у сфері охорони здоров'я, заходів з післявоєнного відновлення та розбудови інфраструктури системи охорони здоров'я в Україні. Група також ефективна у розробці та узгодженні спільних напрямів та пріоритетів співробітництва з партнерами в межах існуючих та майбутніх проектів міжнародної технічної допомоги (табл. 2.1) [11] .

Етичні стандарти і регулювання. Однією з ключових тенденцій у сучасній медичній сфері є встановлення єдиних міжнародних етичних стандартів та регуляторних норм для проведення медичних досліджень і використання нових технологій. Це важливо для забезпечення безпеки пацієнтів та дотримання їхніх прав на всіх етапах медичних втручань. Міжнародні організації, такі як Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) та Міжнародна рада з гармонізації технічних вимог до лікарських засобів для людини (ICH), активно працюють над розробкою таких стандартів. Вони встановлюють чіткі вимоги до проведення клінічних досліджень, включаючи питання інформованої згоди, конфіденційності даних та моніторингу безпеки.

У цьому контексті Україна також здійснює кроки для інтеграції у світову систему етичних та регуляторних норм. Наприклад, ДП "Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України" активно співпрацює з міжнародними партнерами для впровадження передових стандартів у проведення клінічних випробувань. Завдяки такій співпраці, українські медичні установи отримують доступ до новітніх методик і технологій, що дозволяє підвищити якість медичних послуг та забезпечити пацієнтам найкращий рівень безпеки. Впровадження міжнародних стандартів також сприяє визнанню результатів українських досліджень на глобальному рівні, що відкриває нові можливості для наукового та технологічного розвитку країни [1].

Можна стверджувати, що *міжнародні програми обміну медичними фахівцями, навчальні семінари та конференції* сприяють підвищенню

кваліфікації медичних працівників і впровадженню передових методик у різних країнах. Одним з найбільш знакових є приклад програми «Horizon Europe Programme» - найбільшої у світі транснаціональної науково-дослідної та інноваційної рамкової програми. Вона має загальний бюджет у розмірі 95,5 млрд євро і включає нові механізми та інструменти ухвалення рішень у порівнянні з попередніми рамковими науково-дослідними програмами ЄС. Програма діє з 2021 до 2027 року та має на меті вирішення глобальних проблем і сприяння промисловій модернізації через узгоджені дослідницькі та інноваційні зусилля. Участь українських науковців та винахідників у цій програмі є важливим кроком на шляху до перемоги нашої країни у війні та створення підґрунтя для інноваційного та технологічного прориву у XXI столітті [13].

Відтак, участь України у міжнародній програмі «Horizon Europe Programme», яка підтримує наукові дослідження та інновації є ключовою. В рамках цієї програми українські медичні дослідники отримують фінансову підтримку для реалізації проектів, що відповідають високим міжнародним стандартам. Це включає проведення клінічних випробувань за участю міжнародних комітетів з етики, що забезпечує додатковий рівень контролю та відповідності найкращим світовим практикам [13]. Такі ініціативи допомагають Україні не лише покращувати якість наукових досліджень, але й інтегруватися у глобальну медичну спільноту, сприяючи розвитку інновацій та покращенню здоров'я населення.

Розвиток медичного туризму. Розвиток медичного туризму є однією з важливих тенденцій у сфері міжнародного медичного співробітництва. Медичний туризм передбачає подорожі пацієнтів до інших країн з метою отримання високоякісної медичної допомоги, включаючи спеціалізовані операції та лікування складних захворювань. Ця тенденція обумовлена кількома факторами, зокрема, різницею у вартості медичних послуг, доступністю передових медичних технологій та високим рівнем кваліфікації медичного персоналу в певних країнах. Такі подорожі дозволяють пацієнтам отримувати лікування, яке може бути недоступним або занадто дорогим у їхній країні.

Україна також стає важливим гравцем на ринку медичного туризму. Зокрема, українські клініки пропонують високоякісні стоматологічні послуги, пластичну хірургію та репродуктивні технології за значно нижчими цінами, ніж у Західній Європі або США. Наприклад, столичні медичні центри Києва та клініки в інших великих містах України вже мають досвід обслуговування пацієнтів з інших країн, забезпечуючи їх сучасним обладнанням та високим рівнем обслуговування. Це сприяє підвищенню привабливості України як напрямку для медичного туризму, залучаючи більше іноземних пацієнтів. Проте, враховуючи складну безпекову ситуацію в країні в останні роки, даний тренд стає одним з найменш актуальних для країни.

Таким чином, описані тенденції відображають сучасний підхід до міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері, спрямований на підвищення ефективності медичних досліджень і покращення якості медичних послуг на глобальному рівні. Завдяки міжнародному співробітництву, Україна має можливість покращувати свою медичну інфраструктуру та впроваджувати новітні технології в лікувальний процес.

2.2. Аналіз поточного стану міжнародного науково-технологічного співробітництва КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР

КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР є типовим прикладом закладу охорони здоров'я обласного значення. Рівень фінансування, стан та зношеність обладнання, рівень підготовки фахівців є характерними для обласних лікарень України. Це робить його чудовим прикладом для дослідження стану, особливостей та перспектив розвитку міжнародного науково-технологічного співробітництва, оскільки відображає загальні тенденції і проблеми, що існують в українській медичній сфері. Вважаємо, що вивчаючи досвід КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР, можна

виявити ключові аспекти, які потребують удосконалення, та визначити, як міжнародне співробітництво може сприяти підвищенню якості медичних послуг.

Комунальне некомерційне підприємства «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» Житомирської обласної ради було створено 13.05.1993 р. Юридична (фактична адреса) підприємства: 10002, Житомирська обл., м. Житомир, Корольовський р-н, вул. Червоного хреста, буд. 3. Форма власності – комунальна, організаційно-правова форма – комунальне підприємство.

Основним напрямом діяльності підприємства є КВЕД 86.10 «Діяльність лікарняних закладів», що передбачає «короткострокове та тривале перебування пацієнтів у лікарнях широкого профілю, які здійснюють медичну, діагностичну та лікувальну діяльність» [2]. Крім того, підприємство надає і інші (додаткові) види послуг, такі як лабораторні аналізи тощо. Підприємство здійснює некомерційну господарську діяльність, спрямовану на досягнення соціальних та інших результатів без отримання прибутку [3] (табл.2.2). Структуру підприємства наведено на рис. 2.3.

Таблиця 2.2

Економічні показники діяльності підприємства, тис. грн

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 р. до 2020 р.	
				+/-	%
Чистий дохід від реалізації продукції	447255,0	493227,0	503829,0	56574	112,7
Собівартість реалізованої продукції	441093,0	511925,0	503257,0	62164	114,1
Валовий прибуток	6162,0	-18698,0	572,0	-5590	9,3
Адміністративні витрати	27266,0	32676,0	36372,0	9106	133,4
Інші операційні витрати	11264,0	18123,0	114000,0	102736	1012,1
Чистий прибуток	13000,0	30075,0	21815,0	8815	167,8
Рентабельність господарської діяльності, %	1,4	-	0,1	-1,3	-

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Діяльність КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР повністю підпорядковується вимогам Конституції України, Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, законам України, постановам

Верховної Ради України, актам Президента України та Кабінету Міністрів України, наказам, інструкціям тощо Міністерства охорони здоров'я України, нормативним актами інших центральних органів виконавчої влади, рішенням обласної ради Житомирської області, місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування.

Рис. 2.3. Структура та порядок взаємодії структурних підрозділів підприємства

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

Станом на час проведення дослідження, роботу підприємства забезпечувало 1586 працівників, з них 293 лікарів, 2 фармацевти, 14 інших спеціалістів (лаборанти, біохімік, бактеріолог, психолог, імунолог та ін.), 6 професіоналів в галузі охорони здоров'я (ерготерапевт, трансплант-координатор, фізичний терапевт), 67 лікарів-інтернів (із них 26 перебувають на контрактній

формі навчання), 689 молодших спеціалістів з медичною освітою, 376 молодшого медичного персоналу, 139 іншого персоналу. Відтак, підприємство має потужний потенціал для розвитку співробітництва із міжнародними партнерами, на дослідженні якого буде концентровано подальшу роботу.

Враховуючи, що одним з головних пріоритетів роботи медичних закладів в регіоні є забезпечення, якісних медичних послуг та покращення здоров'я населення, керівництвом лікарні було визначено мету та завдання її функціонування. Зазначені ключові аспекти діяльності підприємства наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Ключові аспекти діяльності підприємства

Мета діяльності	Завдання діяльності
стати лідером у впровадженні інновацій, підвищенні якості медичних послуг і забезпеченні комфорту для пацієнтів	- зберегти та поліпшити здоров'я населення через підвищення якості та доступності медичних послуг, а також ефективніше використання наявних ресурсів (кадрових, матеріальних, фінансових).
	- забезпечити стаціонарну та амбулаторно-поліклінічну медичну допомогу для громадян України, іноземців і осіб без громадянства відповідно до сучасних стандартів і принципів доказової медицини.
	- розробити та запровадити новітні медичні технології та методики лікування для покращення результатів лікування та діагностики.
	- створювати сприятливі умови для досліджень та інновацій у сфері медицини з метою підвищення ефективності лікування та профілактики захворювань.
	- організовувати та проводити навчальні програми і тренінги для підвищення кваліфікації медичного персоналу
	- налагоджувати ефективну комунікацію з пацієнтами та громадськістю для підвищення обізнаності про доступні медичні послуги та профілактичні заходи.

Джерело: побудовано автором на основі даних підприємства

У табл. 2.3 наведено результати аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР (SWOT-аналіз), зокрема особливу увагу приділено визначенню основних чинників впливу та стратегічні альтернативи розвитку міжнародного співробітництва.

Відтак, нами визначено набори стратегій розвитку міжнародного співробітництва підприємства, в основі яких є можливості та загрози, сильні та

слабкі його сторони. Вважаємо, що варто окремо зупинитись на окресленні найбільш перспективних із них. За умови максимального сприяння такій діяльності, доцільно обрати стратегію міжнародної експансії та інновацій. Ця стратегія передбачає активне використання існуючих сильних сторін лікарні, таких як успішне залучення грантів та гуманітарної допомоги, а також активна співпраця з міжнародними організаціями, для розширення її міжнародної присутності та впровадження інноваційних медичних технологій. Вона спрямована на збільшення міжнародного впливу лікарні, покращення медичних послуг та розвиток нових можливостей завдяки міжнародній співпраці та використанню інноваційних рішень у сфері медицини.

Щодо стратегій спрямованих на максимізацію переваг, що впливають з сильних сторін лікарні, та зменшення впливу загроз, зокрема політичної та економічної нестабільності, що можуть виникнути у міжнародному середовищі, вважаємо підкреслити доцільність застосування стратегії диверсифікація міжнародних партнерств. Оскільки вона передбачає використання успішної співпраці з існуючими міжнародними партнерами для розширення спектру медичних послуг та програм, а також активний пошук нових партнерів серед різних секторів, що може знизити ризики, пов'язані з політичною або економічною нестабільністю.

В умовах актуалізації впливу слабких сторін діяльності підприємства, що можуть створювати перешкоди для досягнення максимальних можливостей, важливо обрати ті стратегії, що дозволять лікарні ефективно використовувати можливості, що виникають на основі її потенційних переваг, в той же час зменшуючи вплив недоліків, які можуть стати перешкодою для розвитку. Серед таких стратегій варто виокремити стратегію розвитку внутрішніх ресурсів, що передбачає інвестування в підвищення кваліфікації медичного персоналу та модернізацію медичного обладнання для підвищення ефективності та якості медичних послуг, а також розробку внутрішніх програм мотивації та підтримки персоналу для залучення та утримання висококваліфікованих співробітників.

Таблиця 2.3

Матриця SWOT-аналізу ЗЕД підприємства

	Можливості	Загрози
	<ul style="list-style-type: none"> Активна підтримка місцевою владою розвитку медицини. Зростання частки пацієнтів з інших районів. Переваги державного та приватного партнерства. Оновлення обладнання та впровадження інновацій у лікувально-діагностичні процеси. Розширення міжнародного співробітництва 	<ul style="list-style-type: none"> Негативні екологічні, політичні та економічні умови в країні. Недоліки в нормативній базі медицини. Конкуренція за ресурси з іншими медичними закладами. Економічний спад та велика частка населення, яке не може оплатити послуги. Близьке розташування конкурентів, таких як приватні лабораторії.
Сильні сторони	Поле СІМ	Поле СІЗ
<ul style="list-style-type: none"> Інтенсивна співпраця з міжнародними організаціями Персонал, який постійно підвищує свою кваліфікацію та впроваджує нові методи і технології Успішне отримання грантів і гуманітарної допомоги Збільшення виробничих можливостей медичного закладу Високий рівень якості медичних послуг Впровадження медичних інформаційних систем та автоматизованих робочих місць, доступ до Інтернету Позитивні відгуки громадськості щодо надання послуг 	<ul style="list-style-type: none"> Розвиток міжнародних партнерських відносин Застосування передових технологій Участь у глобальних медичних ініціативах • Просування медичного туризму на міжнародному рівні 	<ul style="list-style-type: none"> Диверсифікація міжнародних партнерств Зміцнення внутрішніх ресурсів Пристаювання до зовнішніх викликів Розвиток регіональної спільноти
Слабкі сторони	Поле СЛІМ	Поле СЛІЗ
<ul style="list-style-type: none"> Потреба в капітальному чи поточному ремонті окремих приміщень Необхідність оновлення старого обладнання та апаратури Основна частина витрат припадає на зарплати працівникам та оплату комунальних послуг Низька інтеграція в міжнародні медичні мережі Недостатність внутрішніх ресурсів для реалізації міжнародних проектів 	<ul style="list-style-type: none"> Стратегія розвитку внутрішніх ресурсів Стратегія розвитку партнерств Стратегія розвитку міжнародного медичного туризму Стратегія впровадження інновацій 	<ul style="list-style-type: none"> Стратегія підвищення ефективності використання ресурсів Стратегія диверсифікації фінансових джерел Стратегія кризового управління Стратегія зменшення впливу зовнішніх загроз

Джерело: власні дослідження

Вважаємо, що особливу увагу треба приділити стратегіям, які допоможуть лікарні вирішити проблеми, пов'язані зі слабкими сторонами та загрозами. Ось деякі з них стратегій: стратегія зменшення впливу зовнішніх загроз та стратегія підвищення ефективності використання ресурсів. Перша стратегія передбачає проведення аналізу ризиків та розробка плану заходів з мінімізації наслідків негативних подій та встановлення партнерств з іншими лікарнями або медичними установами для спільного реагування на загрози та вирішення спільних проблем. Друга стратегія передбачає впровадження системи управління лікарняними ресурсами для оптимізації роботи та зменшення витрат та розробку програми постійного підвищення ефективності медичних послуг через аудит та впровадження рекомендацій.

Таким чином, КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР здійснюють кроки для формування міжнародного науково-технологічного співробітництва з партнерами з інших країн. При цьому, очевидно є необхідність посилення співпраці. Здійснити це можливо шляхом збільшення внутрішніх ресурсів підприємства (зокрема шляхом розвитку персоналу) та активного запровадження сучасних технологій.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

3.1. Організаційні зміни для розвитку міжнародного медичного співробітництва

Наразі спостерігається чіткий тренд до поєднання знань, послуг та обладнання при формуванні міжнародного співробітництва у медичній сфері [16]. Якщо описувати його детальніше можна зазначити, що передача, обмін та спільна робота над технологічними проєктами супроводжується спільним наданням послуг міжнародними партнерами та широким спектром освітніх та тренінгових заходів, метою яких є підвищення кваліфікації працівників медичних закладів.

У медичній сфері технологічні трансформації, передусім, мають проявлятися шляхом підвищення якості надання медичних послуг, економії ресурсів, поширення новітніх методик лікування тощо. Можливими такі зміни стають за умови розвитку міжнародного співробітництва, зокрема реалізації спільних освітніх проєктів, участі у міжнародних дослідженнях, проходження навчань за кордоном.

Розвиток міжнародного співробітництва у лікарнях країни можливий шляхом формування такої організаційної структури управління міжнародною діяльністю підприємства, що була б здатною нівелювати ризики та сформувати і підтримати резерви підвищення ефективності міжнародної діяльності підприємства. Адже слід зауважити, що пошук та участь у спільних міжнародних проєктах (особливо пов'язаних із технологічними аспектами надання лікарських послуг) потребує постійної активної роботи з боку різних відділів та структурних підрозділів лікарні.

Враховуючи, що розвиток міжнародного співробітництва передбачає суттєві організаційні зміни, було розроблено рекомендації для оптимізації структурних компонентів функціонування лікарні, які сприятимуть такій діяльності. Основними

напрямами є удосконалення окремих управлінських процесів та введення нових ролей, відповідальних за міжнародне співробітництво (рис. 3.1).

Рис. 3.1. Структура та порядок взаємодії структурних підрозділів лікарні у забезпеченні міжнародного науково-технологічного співробітництва

Джерело: власні дослідження

Такий розподіл ролей між структурними підрозділами лікарні формує наявність тісних взаємозв'язків між ними, що проявляються у формуванні інформаційних потоків, налагодженні комунікації, у т.ч. із міжнародними партнерами, створенні керуючих впливів та підтримці рівноваги. Окремо зазначимо, що основне функціональне навантаження щодо формування міжнародних взаємозв'язків має бути покладено на підрозділи, що відповідають за міжнародний розвиток, управління проектами та комунікації.

Вважаємо, що формування такої структури управління забезпечить реалізацію базових заходів удосконалення міжнародного науково-технологічного співробітництва. А саме:

1. Створення стратегічного плану розвитку партнерств: здійснення аналізу поточного стану мережі партнерів, визначення потенційних нових партнерів та обговорення можливості співпраці з ними, розробка стратегічного плану розвитку партнерств на наступні 3-5 років, враховуючи цілі та завдання лікарні.

2. Підготовка та проведення комунікаційних заходів: розробка плану комунікацій, визначивши цілі, аудиторію та канали комунікації; організація зустрічі, презентацій та інших заходів для залучення потенційних партнерів та підтримки існуючих; забезпечення присутності на медичних конференціях та заходах для підтримки комунікаційних зусиль.

3. Впровадження кращих світових практик: проведення огляду і аналізу кращих світових практик у розбудові партнерств у сфері охорони здоров'я; визначення аспекти, які можна впровадити в діяльність лікарні для покращення співпраці з партнерами; розробка плану впровадження кращих практик та забезпечити необхідну підтримку та навчання персоналу.

4. Проведення регулярних заходів для партнерів: організація щорічних конференцій або семінарів для партнерів, де будуть обговорюватися досягнення, проблеми та перспективи співпраці; запровадження системи регулярних зустрічей або вебінарів для обміну досвідом та інформацією з партнерами.

Таким чином, в умовах сучасних тенденцій медична сфера все більше орієнтується на інтеграцію знань, послуг та обладнання через міжнародне співробітництво. Спільна робота над технологічними проєктами та освітніми заходами сприяє підвищенню кваліфікації медичних працівників та якості надання медичних послуг. Для ефективного розвитку міжнародної діяльності необхідно впроваджувати організаційні зміни, що включають удосконалення управлінських процесів та створення нових ролей, відповідальних за міжнародне співробітництво. Збалансована організаційна структура забезпечить оптимальні умови для реалізації міжнародних проєктів і сприятиме подальшому розвитку інновацій у медичній сфері України.

3.2. Веб-платформа лікарні: основа для міжнародної науково-технологічної співпраці

У попередніх дослідженнях обґрунтовано необхідність розвитку міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері. Пріоритетами такої трансформації є стимулювання зусиль у напрямку участі фахівців у міжнародних програмах обміну медичними фахівцями, навчальних семінарах та конференціях. Одним із ключових аспектів розвитку такої діяльності є формування потужного інформаційного ресурсу, здатного сприяти комунікації із міжнародними партнерами. Мова йде, у першу чергу, про редизайн сайту підприємства.

Слід зазначити, що спільними для абсолютної більшості комунальних медичних установ в Україні є наступні недоліки їх сайтів. Сайти мають незручний інтерфейс, який ускладнює навігацію для користувачів, що робить пошук потрібної інформації довготривалим і складним. Дизайн виглядає застарілим, з використанням старих шрифтів і незручного макета, що не відповідає сучасним стандартам веб-дизайну. Відсутність адаптивності для

мобільних пристроїв додатково погіршує досвід користувача. Відсутня локалізація сайту для англомовної аудиторії.

Водночас наявність якісно створеного веб-платформи лікарні сприяє формуванню іміджу клініки. На ній можна розмістити детальну інформацію про лікарню, її структурні підрозділи, додаткові послуги та лікарів. Багатосторінковий сайт надає можливість вести блог або новинну стрічку про підприємство, де можна висвітлювати інформацію про нове обладнання, досягнення персоналу, зміни у організаційних процесах, а також піднімати теми, що стосуються лікування пацієнтів. Активна відвідуваність ресурсу, коментарі під статтями, запити через форму зворотного зв'язку або записи на прийом автоматично підвищують імідж ресурсу. Також сайти з добре опрацьованою семантикою відображаються на перших сторінках пошукових систем, що позитивно впливає на рейтинг домену. Добре структурований сайт завжди привертатиме новий трафік за допомогою реклами або блогу.

Багатосторінкові сайти викликають більше довіри у користувачів. Наявність сертифікатів, інформації про лікарню, відгуків пацієнтів, цінової політики платних послуг, контактних даних та іншої підтверджуючої інформації допомагає користувачам зрозуміти як отримати медичні послуги. Якщо на сайті є можливість залишати коментарі та відгуки про лікарню, потенційні міжнародні партнери можуть їх вивчити, що спрощує прийняття рішення про взаємодію. Деталізований опис інформаційних блоків, що, на нашу думку, мають бути представлені на сайті лікарні, наведено у табл. 3.1. Вважаємо, що реалізація цих блоків на сайті лікарні не тільки підвищить її репутацію та доступність, але й створить міцну основу для розвитку міжнародної співпраці.

**Рекомендації щодо формування інформаційних
блоків веб-платформи лікарні**

Інформаційні блоки	Опис та складові блоку
1. Інформація та досягнення	Сайт може містити детальний опис клініки, її спеціалізації, медичних послуг, кваліфікації персоналу та досягнень. Це дозволить потенційним міжнародним партнерам отримати повне уявлення про можливості та компетенції клініки. Наприклад, розділ з інформацією про міжнародні акредитації, сертифікати та участь у міжнародних дослідженнях підвищить довіру та інтерес іноземних партнерів.
2. Контакти та комунікація	Розміщення контактної інформації, включаючи форми зворотного зв'язку, електронну пошту, телефони та посилання на соціальні мережі, полегшить зв'язок з міжнародними партнерами. Спеціалізовані розділи для іноземних партнерів можуть містити контактні дані відповідальних осіб, що сприятиме швидкому налагодженню комунікації.
3. Мультимовність та доступність	Сайт, доступний кількома мовами, дозволить зробити інформацію зрозумілою для міжнародної аудиторії. Переклад на англійську та інші популярні мови значно розширить можливості для співпраці з іноземними організаціями та пацієнтами.
4. Віртуальні тури та презентації	Віртуальні тури по клініці, відеопрезентації та вебінари дозволять міжнародним партнерам побачити умови, обладнання та роботу медичного персоналу без необхідності фізичного відвідування. Це може бути важливим фактором для іноземних інвесторів та партнерів при прийнятті рішень про співпрацю.
5. Новини та події	Розділ з новинами та анонсами подій дозволить інформувати міжнародних партнерів про важливі події, досягнення та плани клініки. Це може включати конференції, семінари, наукові дослідження та інші заходи, що сприятимуть залученню іноземних партнерів до спільних проектів.
6. Партнерські проекти та дослідження	Сайт може містити інформацію про вже існуючі міжнародні проекти, дослідження та партнерства. Опис успішних кейсів та співпраці з іншими міжнародними організаціями демонструє досвід та готовність клініки до нових можливостей співпраці.
7. Онлайн-консультації та телемедицина	Розділ, присвячений онлайн-консультаціям та телемедицинським послугам, може залучити пацієнтів з інших країн. Це також покаже готовність клініки використовувати сучасні технології для надання медичних послуг на міжнародному рівні

Джерело: власні дослідження

Дослідивши наявні інформаційні ресурси вітчизняних та зарубіжних лікарень, нами було розроблено рекомендації щодо інформаційної архітектури сайту (рис. 3.2). Вважаємо, що інформаційна архітектура сайту лікарні повинна

бути логічно структурованою та зручною для навігації, з урахуванням потреб як місцевих пацієнтів, так і міжнародних партнерів.

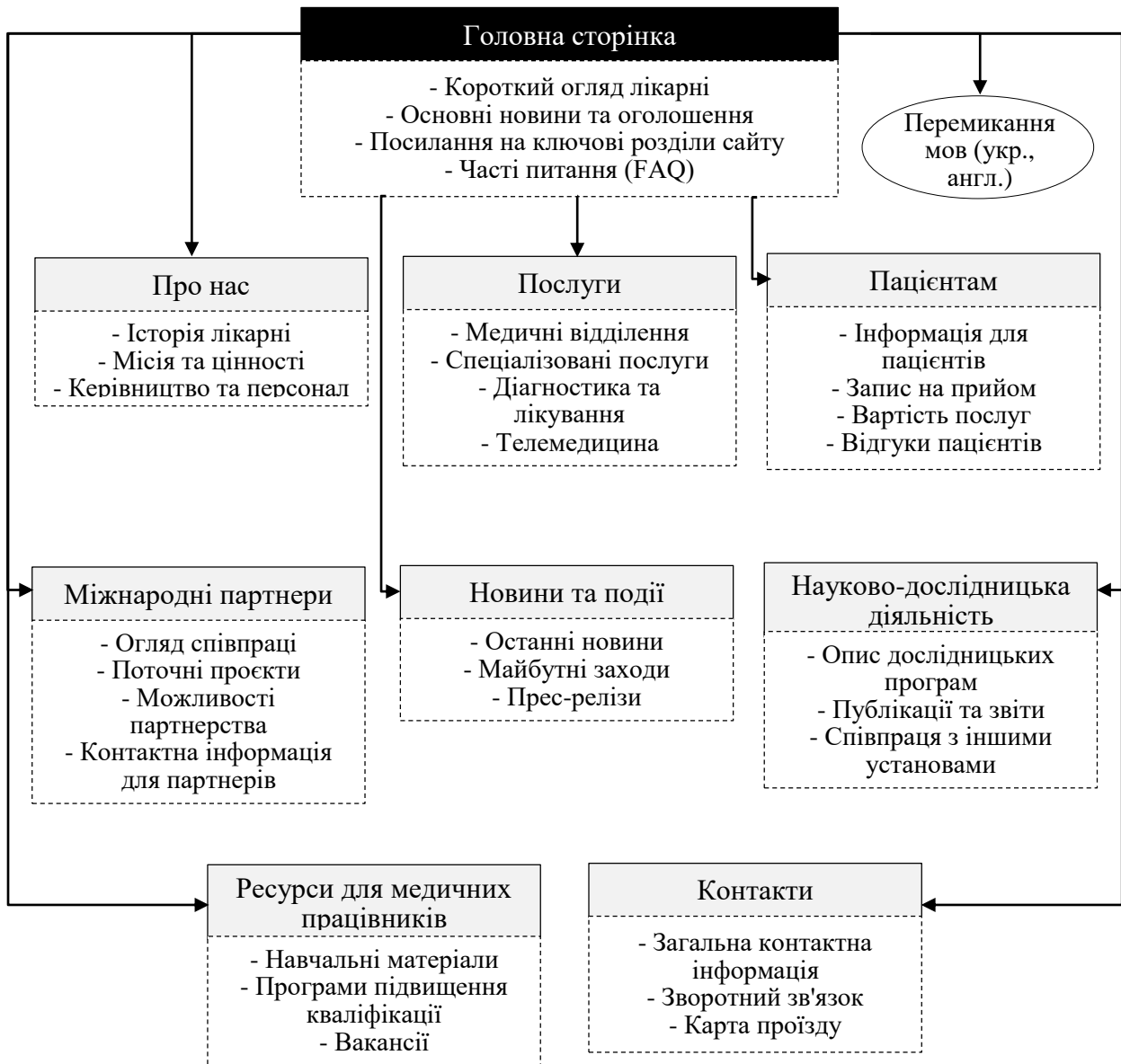

Рис. 3.2. Рекомендації щодо інформаційної архітектури веб-платформи лікарні

Джерело: власні дослідження

Відтак, запропонована нами структура сайту лікарні забезпечить легкий доступ до всієї необхідної інформації як для пацієнтів, так і для міжнародних партнерів. Інформація, яку ми пропонуємо розмістити та логіка побудови

сторінок сприятимуть ефективній комунікації та співпраці у рамках реалізації міжнародного науково-технологічного співробітництва.

Таким чином, розвиток міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері є критично важливим для підвищення якості медичних послуг та обміну передовими знаннями. Вдосконалення управлінських процесів і створення нових ролей для управління міжнародною діяльністю сприятиме успішній реалізації спільних проектів і програм. Поліпшення інформаційної архітектури сайту лікарні, включаючи його адаптацію для міжнародних партнерів, є необхідним кроком для налагодження ефективної комунікації. Створення якісного веб-ресурсу підвищить репутацію клініки, полегшить доступ до необхідної інформації і сприятиме залученню нових міжнародних партнерів.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі викладено теоретичні основи формування міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері та розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення його розвитку, зокрема:

1. Встановлено, що міжнародне науково-технологічне співробітництво в медичній сфері є потужним засобом для вдосконалення технологій, підвищення якості медичних послуг та розвитку наукових знань. Інтеграція міждисциплінарних підходів, міжнародна співпраця та економічна вигода від таких ініціатив створюють передумови для ефективного впровадження інновацій. Цей процес, за підтримки державних та міжнародних організацій, сприяє покращенню здоров'я населення та підвищенню ефективності медичних систем.

2. Аналіз сучасних тенденцій міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері, довів, що воно сприяє підвищенню ефективності медичних досліджень, покращенню якості медичних послуг та швидшому впровадженню нових технологій. Завдяки міжнародній співпраці, Україна має можливість покращувати свою медичну інфраструктуру та інтегруватися у світову медичну спільноту

3. Виявлено, що КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» ЖОР є типовим прикладом обласного медичного закладу України, що відображає загальні тенденції та проблеми в медичній сфері країни. З метою покращення діяльності, лікарня планує збільшити внутрішні ресурси, зокрема через розвиток персоналу та модернізацію обладнання.

4. Для розвитку міжнародного співробітництва необхідно оптимізувати структуру управління лікарнями, зокрема розвинути підрозділи, відповідальні за міжнародну діяльність. Це дозволить створити стратегічний план розвитку партнерств, впровадити кращі світові практики та організувати регулярні комунікаційні заходи, забезпечуючи стабільний розвиток міжнародної співпраці та підвищення якості медичних послуг.

5. Встановлено, що пріоритетами розвитку міжнародного науково-технологічного співробітництва в медичній сфері є стимулювання зусиль у напрямку участі фахівців у міжнародних програмах обміну медичними фахівцями, навчальних семінарах та конференціях. Одним із ключових аспектів розвитку такої діяльності є формування потужного інформаційного ресурсу, здатного сприяти комунікації із міжнародними партнерами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Державний експертний центр URL: <https://www.dec.gov.ua/derzhavne-pidpryyemstvo-derzhavnyj-ekspertnyj-czentr-ministerstva-ohorony-zdorov-ya-ukrayiny/> (дата звернення: 10.01.2024).
2. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010) URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html (дата звернення: 10.01.2024).
3. Комунальне некомерційне підприємства «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського» URL: <https://zhokl.com.ua/> (дата звернення: 10.01.2024).
4. Кочетков В. Роль і місце України на світовому ринку технологій // Проблеми науки. – 2014. – № 11–12. – С. 92–95
5. Міжнародна економіка: підручник / Д. Лук'яненко, А. Поручник, Я. Столярчук. - Київ : КНЕУ, 2014. - 762 с.
6. Міжнародні некомерційні науково-технічні зв'язки Міжнародна економіка Конспект лекцій URL: <https://buklib.net/books/21935/> (дата звернення: 10.01.2024).
7. Національна економічна стратегія України на період до 2030 року. Постанова Кабінету Міністрів України 3 березня 2021 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/179-2021-%D0%BF> (дата звернення: 15.04.2024).
8. Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1106-2017-%D0%BF> (дата звернення: 15.04.2024).
9. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України № 143-V ; чинний [ред. від 16.10.2020] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text> (дата звернення: 10.01.2024).

10. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України № 848-VIII; чинний [ред. від 04.01.2024]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 10.01.2024).
11. Секторальна робоча група "Охорона здоров'я" URL: <https://moz.gov.ua/srg-ohorona-zdorovja> (дата звернення: 10.01.2024).
12. Щур К.О., Скоробогатова Н.Є. Роль держави у розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва. *Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність* : зб. наук. пр. XIX (XXXI) Міжнар. наук.-практ. конф., 16 – 17 берез. 2023 р. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во Політехніка, 2023. – С. 100-101.
13. Analysis of the involvement of Ukrainian participants in the Cluster 1 of Horizon 2020 and Horizon Europe calls URL: <https://horizon-europe.org.ua/en/news/info/analysis-of-the-involvement-of-ukrainian-participants-in-the-cluster-1-of-horizon-2020-and-horizon-europe-calls/> (дата звернення: 15.04.2024).
14. Alotaibi YK, Federico F. The impact of health information technology on patient safety. *Saudi Med J*. 2017 Dec;38(12):1173-1180. doi: 10.15537/smj.2017.12.20631.
15. Bates DW, Singh H. Two Decades Since To Err Is Human: An Assessment Of Progress And Emerging Priorities In Patient Safety. *Health Aff (Millwood)*. 2018 Nov;37(11):1736-1743. doi: 10.1377/hlthaff.2018.0738.
16. Catching technological waves: Innovation with equity. URL: <https://unctad.org/meeting/catching-technological-waves-innovation-equity//> (дата звернення: 15.04.2024).
17. Global innovation leaders 2022 URL: <https://www.fdiintelligence.com/content/feature/global-innovation-leaders-2022-edition-82527> (дата звернення: 10.01.2024).
18. Grassano, N., Hernandez Guevara, H., Fako, P., Nindl, E., Georgakaki, A., Ince, E., Napolitano, L., Rentocchini, F. and Tübke, A. The 2022 EU Industrial

R&D Investment Scoreboard – *Extended Summary*, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022, doi:10.2760/08410

19. Langarizadeh M, Moghbeli F, Aliabadi A. Application of Ethics for Providing Telemedicine Services and Information Technology. *Med Arch*. 2017 Oct;71(5):351-355. doi: 10.5455/medarh.2017.71.351-355.

20. Manolio TA, Abramowicz M and others. Global implementation of genomic medicine: We are not alone. *Sci Transl Med*. 2015 Jun 3;7(290):290ps13. doi: 10.1126/scitranslmed.aab0194.

21. NICE National Institute for Health and Care Excellence URL: <https://www.nice.org.uk/about/what-we-do> (дата звернення: 10.01.2024).

22. The 2022 EU Industrial R&D Investment Scoreboard, European Commission, JRC/DG R&I

23. Hsiao CJ, King J, Hing E, Simon AE. The role of health information technology in care coordination in the United States. *Med Care*. 2015 Feb;53(2):184-90. doi: 10.1097/MLR.0000000000000276.

24. UNESCO Institute of Statistics. Research and Development <https://uis.unesco.org/en/topic/research-and-development>